

329. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Ernst Ludwig Arp* en 20 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 30 October 1937.

WILHELMINA.

329. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Ernst Ludwig Arp* en 20 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlander-schap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* nos. 209 en 913);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Ernst Ludwig Arp*, geboren te *Haarlem* (Noordholland) den 17 Juli 1904, directeur van eene chemigraphische kunstinstelling, wonende te *Haarlem*, provincie Noordholland;

Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1937—1938.

- 2°. *Nicolaus Josephus Wilhelmus Bocken*, geboren te *Vroenhoven* (België) den 8 Januari 1903, landbouwer, wonende te *Vroenhoven* (België);
- 3°. *Feitse Boerwinkel*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) den 1 Mei 1893, radiomonteur, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 4°. *Sophia Victoria Cichy*, geboren te *Herten* (Pruisen) den 25 April 1890, leerares aan eene Nijverheidsschool, wonende te *Spekholzerheide*, gemeente *Kerkrade*, provincie Limburg;
- 5°. *Pierre Jean Nicolas Dasoul*, geboren te *Luik* (België) den 27 Januari 1902, electricien, wonende te *Coursel* (België);
- 6°. *Maria Felizitas Grotendorst*, geboren te *Essen-Borbeck* (Pruisen) den 10 December 1915, kloosterzuster, wonende te *Koningsbosch*, gemeente *Echt*, provincie Limburg;
- 7°. *Dr. Johann Engelke Wilken Heubült*, geboren te *Zwischenahn* (Pruisen) den 28 Juli 1906, houtzager, wonende te *Jogjakarta* (Nederlandsch Indië);
- 8°. *Hendrik Richard de Jongh*, geboren te *Smyrna* (Turkije) den 6 Februari 1897, industrieel, wonende te *Psychico*, *Athene* (Griekenland);
- 9°. *Bernhard Knol*, geboren te *Ihrhove* (Pruisen) den 7 Juni 1907, zetkruidentier, wonende te *Leeuwarden*, provincie Friesland;
- 10°. *Johann Andreas Lemmens*, geboren te *Wehr* (Pruisen) den 17 Juni 1888, landbouwer, wonende te *Wehr* (Pruisen);
- 11°. *Johannes Willem Eugene Louman*, geboren te *Brussel* (België) den 22 April 1899, handelsbediende, wonende te *Diest* (België);
- 12°. *Bernhard Melitz*, geboren te *Oberhausen Alstaden* (Pruisen) den 17 Juli 1912, landbouwersknecht, wonende te *Lintelo*, gemeente *Aalten*, provincie Gelderland;
- 13°. *Johanna Sophia Momm*, geboren te *Mudersbach, Kirchen* (Pruisen) den 29 April 1894, leerares bij het Nijverheids-onderwijs, wonende te *Echt*, provincie Limburg;
- 14°. *Maria Eva Momm*, geboren te *Mudersbach, Kirchen* (Pruisen) den 5 Maart 1897, onderwijzeres, wonende te *Echt*, provincie Limburg;
- 15°. *Ada Bernhardina Pieper*, geboren te *Utrecht* (Utrecht) den 14 Juni 1899, kantoorbediende, wonende te *Voorburg*, provincie Zuidholland;
- 16°. *Louis Henri Marie Pynenburg*, geboren te *Antwerpen* (België) den 22 Februari 1906, meesterknecht in eene suikerbakkerij, wonende te *Apeldoorn*, provincie Gelderland;
- 17°. *Rudolf Hermann Theodor Schmid*, geboren te *Heilbronn* (Wurtemberg) den 4 Februari 1890, koopman, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland;
- 18°. *Louise Wilhelmine Franziska Schmitz*, geboren te *Kleef* (Pruisen) den 29 December 1895, onderwijzeres, wonende te *Monster*, provincie Zuidholland;
- 19°. *Wassili Wladimiroff*, geboren te *Riga* (Letland) den 13/26 Maart 1909, kantoorbediende, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlander-schap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* nos. 209 en 913), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Arnold Stelzmann*, geboren te *Lindenthal, Keulen-Lindenthal* (Pruisen) den 26 Januari 1890, huisschilder, wonende te *Kerkrade*, provincie Limburg.

Artikel 3.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* nos. 209 en 913), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Maria Stelzmann*, geboren te *Kerkrade (Limburg)* den 10 November 1915, zonder beroep, wonende te *Kerkrade*, provincie *Limburg*.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

329. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van ERNST LUDWIG ARP en 20 anderen moge de ondergeteekende het volgende aanteekenen.

Vijf van de een en twintig voorgedragen (artikel 1 onder 2°, 5°, 8°, 10° en 11°) zijn oud-Nederlanders, die ingevolge artikel 7, lid 1, sub 5°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wetten van 21 December 1936 (*Staatsbladen* nos. 209 en 913), hun Nederlandschap hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten Nederlandsch grondgebied. Zij hadden, door gebruik te maken van den daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van het Nederlandschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, stellen zij blijkbaar op het bezit van de Nederlandsche nationaliteit prijs. Waar zij van goed gedrag en niet armlastig zijn, bestaat er alle aanleiding hen door middel van naturalisatie alsnog in de gelegenheid te stellen, hun door langdurige afwezigheid teloorgegane staat van Nederlander terug te krijgen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 1°, is te Haarlem geboren uit een vader van Duitsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst. Hij werd hier te lande opgevoed, is met eene Nederlandsche verloofd en gevoelt zich Nederlander. Werkzaam a's directeur der N. V. Chemigraphische Kunstinrichting „Polygraph“, te Haarlem, voorziet hij in zijn onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 3°, is hier te lande als Nederlander geboren. In het voorjaar van 1914 vertrok hij naar Canada, waar hij in December 1917 werd genaturaliseerd tot Britsch onderdaan en daardoor het Nederlandschap verloor. Sinds December 1930 woont hij weder in Nederland, waar hij is gehuwd met eene van oorsprong Nederlandsche vrouw. Hij is

lid van den Christelijken Metaalbewerdersbond. Werkzaam als radio-monteur verdient hij het brood voor zich en zijne echtgenoot.

De in artikel 1 onder 4° genoemde verzoekster, afkomstig uit Herten (Pruisen), verblijft met eene onderbreking van nagenoeg twee jaren sinds 1907 in Nederland. Zij had hier hare opleiding en gevoelt zich Nederlandsche. In het bezit van meerdere akten, is zij werkzaam aan de R.-K. huishoudschool te Speckholzerheide, gemeente Kerkrade.

De in artikel 1 onder 6° genoemde verzoekster, geboortig uit Essen-Borbeck (Pruisen), is sinds den 20sten Juni 1929, nog vóór de voltooiing van het veertiende levensjaar, in Nederland aanwezig. Zij bezocht de school voor meer uitgebreid lager onderwijs, alsmede de kweekschool te Echt Koningsbosch en behaalde eene akte L.O. Deel uitmakende van eene Nederlandsche kloostergemeenschap, is zij ingeburgerd. De congregatie, waartoe zij behoort, voorziet in haar onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 7°, is te Zwischenahn (Pruisen) geboren uit een Duitschen vader en eene van oorsprong Nederlandsche moeder. Sinds 13 Juni 1929 is hij op Nederlandsch grondgebied gevestigd. Met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw is hij gehuwd. Hij gevoelt zich Nederlander. Hij drijft eene houtzagerij, timmerfabriek en houthandel en heeft aldus een bestaan voor zich en zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 9°, is te Ihrhove (Pruisen) geboren uit Nederlandsche ouders. Als minderjarige verloor hij het Nederlandschap door medenaturalisatie met zijn tot Duitscher genaturaliseerden vader. Meerderjarig geworden, liet hij na eene tot herkrijging van Nederlandschap strekkende verklaring tijdig te doen. Sedert 10 December 1932 is hij duurzaam hier te lande aanwezig, na er ook eerder verbleven te hebben. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw en gevoelt zich Nederlander. Zijn kind is te Leeuwarden geboren. Als zetkruidenier werkzaam voor een zwager, voorziet hij in eigen onderhoud en in dat van zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 12°, afkomstig uit Oberhausen-Alstaden (Pruisen), kwam den 21sten April 1923 naar Nederland, waar hij is ingeburgerd en wenscht te blijven. Hij bezocht er eene lagere school en eene winteravondschool, van welke laatste hij een diploma landbouwcurcus verwierf. Met eene Nederlandsche is hij verloofd. Werkzaam als landbouwersknecht, verdient hij het brood.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 13°, geboortig uit Mudersbach, Kirchen (Pruisen), woont sinds den 30sten October 1917 in Nederland, waar zij is ingeburgerd. Als leerares in het handwerken is zij te Echt werkzaam.

De in artikel 1 onder 14° genoemde, zuster van de vorige verzoekster, verblijft sinds den 30sten November 1914 duurzaam in Nederland, na er ook te voren ruim een jaar te hebben vertoefd. Zij is ingeburgerd. In het bezit van meerdere akten, waaronder de hoofdkakte, is zij werkzaam aan eene school voor meer uitgebreid lager onderwijs te Echt.

De in artikel 1 onder 15° genoemde is hier te lande geboren uit een Duitschen vader en eene van oorsprong Nederlandsche moeder, welke laatste thans haar oorspronkelijken staat door tweede huwelijk heeft terugbekomen. Verzoekster heeft steeds in Nederland gewoond, ging er school en gevoelt zich dan ook Nederlandsche. Werkzaam als kantoorbiedende bij de Hollandse Maatschappij van Landbouw, voorziet zij in haar onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 16°, is te Antwerpen geboren uit een vader, die van Nederlandsche herkomst zoude zijn geweest. In 1914 kwam hij naar Nederland, waar hij sindsdien steeds heeft gewoond, en is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw. Hij gevoelt zich dan ook Nederlander. Mede met het oog op zijn gezin wordt het Nederlandschap door hem begeerd. Als meesterknecht in eene suikerbakkerij heeft hij een bestaan voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 17°, geboren te Heilbronn (Wurtemberg), kwam omstreeks November 1919 naar Rotterdam, waar hij zich den 2den Mei 1922 met inschrijving

¹⁾ Zijn, met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken, nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.